

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznani je za eno
stran 64 K, $\frac{1}{2}$ strani
32 K, $\frac{1}{4}$ strani 16 K,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani
4 K, $\frac{1}{32}$ strani 2 K, $\frac{1}{64}$
strani 1 K.

Privečkratno oznanilo
je cena posebno znižana.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Za oznanila (inserate)
uredništvo in upravni-
štvo ni odgovorno.

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ptuj v
gledališkem posloppu
št. 3.

Štajerc izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastonj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
ponedeljka pred izdajo
dotične številke vposlati.

Štev. 22.

V Ptuj v nedeljo dne 28. oktobra 1906.

VII. letnik

Naznanilo.

Opozarjamo naše naročnike, da ima plačilo list samo tedaj veljavo, ako ga sprejme neposredno upravništvo „Stajerca“. Nobena pri-
vatna oseba nima pravice, sprejemati v našem
menu denar za list. — Tudi naznanjamo, da
je izstopil gosp. Anton Zavadil iz našega ured-
ništva in nima tedaj z nami nobenih zvez več.
Naročniki naj vzamejo to na znanje!

Uredništvo in upravništvo „Stajerca“.

Dan smrti...

Sic transit gloria mundi
(Tako mine krasota sveta!).

Najlepši izraz človeške ljubezni je pač lju-
bezen do mrtvih, — do onih, ki so že davno
zapustili zelene livade zemlje in odšli v deželo
smerti ter teme, katerih kosti so že davno stroh-
tele in od katerih nam ni ostalo drugega ka-
tor. — spomini. Vsako leto žrtvujemo en dan
za te mrtvaške spomine in v črni oblekah ro-
mamo na pokopališča, na veliko „božjo njivo“,
in se spominjamo onih, ki tam mirno počivajo
in ki so nam zapustili le — pot za seboj in
spomine...

Nehote pride v takih hipih vprašanje na
jezik: kaj je človeško življenje? Ves trud, vso
delo, vso trpljenje, vso sovraštvo in vsa ljube-
zen, vsa poštenost in vsa sleparija, vsa duho-
vitost in vsa neizobraženost, — kaj pomaga?
Poglej na pokopališče in našel bodeš vse sta-
rove in spole in narode: mirno leže, ne sovra-
tijo se več, ne poznajo več zavisti in ošabnosti
in jeze, ne preganjajo se več, ne kratijo si
pravice, ne kramljajo več z malenkostmi, ne
avalisajo in ne obrekujejo več, — kajti neka
višja roka jim je velela: molčite! — bela roka
nemogoče in neizprosne in nepremagljive
smrti...

V hipih, ko korakamo zamišljeno in otožno
med grobovi, čutimo pač sredi v živem svojem
srcu ledeni vzdih smrti. In sovraštvo ter jeza
uginata iz naših duš, — kajti pred strogo
smrtjo smo vsi ednaki. Ali je vredno, da si za-
strupimo s sovraštvom kratke dni svojega ro-
manja po zemlji? Sovraštvo umre in mora
umreti s človekom. Le ljubezen je večna, lju-
bezen premaga i smrt, ljubezen traja čez gro-
bove, ljubezen sadi vsako leto cvetlove na po-
kopališču in polaga vence na grobove, ljubezen
je močnejša od sovraštva... V svojih jamah leže,
ni oni, ki so se v življenju sovražili in borili.
Mogotci in berači, brez razlike leže tu. In vzemi
dvoje mrtvaških glav v roko ter povej, katera
je bila kraljeva in katera beračova? Razlike ni,
kajti smrt ne pozna razlike...

Velika učiteljica je smrt! In kdor misli
brez strahu na smrt, je največji učenjak. Smrt
nas uči: zaničevati malenkostno življenje in
obračati svoje poglede onkraj zastora ter pre-
mišljevati, da je nekaj višjega nad zemljo, pro-
ti čemur smo mi ljudje le prah, le atom, le

igrača. Smrt nas uči vere, — prave, globoke
vere v zopetno združenje na onem svetu, v
večnost in v Boga... Smrt nam zopet vsili
upanje, da ločitev ne more biti večna. Uboga
mati, ki vidi umirati edino deco, za katero bi
prelila svojo srčno kri, — obrača svoje oko
navzgor in upa vroče, da se zopet snide s svo-
jim mrtvim ljubčekom. In otrok, ki je izgubil
svojo nezmerno ljubljeno mati, ki čuti, da bode
moral odslej zapuščen korakati skozi življenje, da je
mrzla in mrtva roka, ki ga je doslej vodila, —
ta otrok nosi v globini srca zopet upanje, da
je ločitev le začasna in da bode kmalu zopet
položil svojo glavo v naročje mrtvi mami...

A kar je glavno: smrt, ki jo slikajo tako
grozno, je najboljša učiteljica — ljubezni!
Tvoj oče je postal sivolas starček in je one-
mogel; tresoča se njegova roka je za delo ne-
zmožna; ali tvoj oče je in kar imaš, to vse je
plod njegovega truda; zato mu privoči kos
kruha, ki ga zahteva od tebe, zato ne delaj
slabo z njim, zato mu izkazuji ljubezen, kajti
pač kmalu gre starček zadnje pot in zopet
kmalu jo greš tudi ti za njim... In ti mati,
ki imaš bolnega otroka, kateremu je smrt že
svoj znak na čelo pritisnila, — ne naveličaj se
trpeče deca, kajti grob se že odpira in kmalu
bobne kamenji na njeni krsti...

Vsi sveti so! Koliko solz bode rosilo danes
stare in nove grobove! Saj ima vsakdo svoje
mrličce, svoje gomile! Oče leži v grobu, ki te je
ljubil, katerega življenje je bilo le veliko darilo
tebi, ki je umrl zate, kakor je umrl Izveličar
na križu za človeštvo... Tam zopet vidim
gomilo, ob kateri stoji mlad mož z otročiči, in
iz njegovih oči kaplja solza za solzo; mlado
ženo so mu pokopali, ženo ki je korakala po-
gumno ob njegovi strani skozi življenje, ki mu
je bila sodelavka in dobra mati njegovih otrok;
zdaj je pokopana...

Rože se dvigajo po pokopališču in jesenski
veter pihlja skozi ciprese in zvonovi pojo otožno
svojo pesen... Dan mrličev je danes, dan
smrti, in ko se sence polagoma na pokopališče
vležejo, je človeku pri srcu kot da bi plavale
duše ranjkih po zraku in nas gledale z velikimi
očmi in nas pozdravljale iz neznane dežele, ki
je tudi naš cilj... Ciprese se gibljejo in
zvonovi pojo: toliko nas je danes, ali koliko
nas ostane do prihodnjega leta? Morda strohni
že roka, ki piše te vrstice in marsikatero oko,
ki jih čita, bode zatisnjeno... Ciprese šep-
tajo in zvonovi jokajo: Zakaj se sovražite,
ljudje? Mir naj vlada med vami, ljubezen vas
vodi... Kajti čeprav so pozabili nekateri na
nauk ljubezni, ki bi ga morali ravno oni upšte-
vati, — mislite vsaj vi na smrt in odpustite,
da vam bode odpuščeno...

Politični pregled.

Naši davki. V pretekli polovici tega leta
se je plačalo v Avstriji neposrednih davkov čez
193 milijonov kron in sicer: na zemljiškem davku
čez 26 milijonov; na hišnorazrednem davku čez
4 milj., na hišnonajemnem davku čez 53 milj.,

na pridobninskem davku blizo 23 milj., na istem
davku podjetij z javnimi računi čez 38 milj.,
na dohodninskem davku čez 33 milijonov...
Posrednih davkov pa se je plačalo: na vžitnini
čez 42 milj., na vinu čez 8 milj., na pivu čez
52 milj., na mesu in klavni živini čez 10 milj.,
na sladkorju čez 92 milj., na petroleju blizo
15 milj., na kolekih čez 34 milj., pristojbine
čez 86 milj., za vozne listke 12 milj., pri loteriji
9 milj., pri soli 22 milj. in pri tabaku čez
111 milj... To so številke, da se človeku kar
v glavi zmeša! Tekom pol leta so plačali av-
strijski državljani čez 701 milijon kron na davkih,
to je tedaj 701 krat 1000 krat 1000. Z dru-
gimi besedami: noč in dan bi moral 22 let ne-
prenehoma šteti, da bi prišel do te svote. To
je delo, to je kri in mozek ljudstva!

Odsek za volilno reformo se je pečal v
zadnjem času večinoma z dvetretjinsko večino,
katero zahtevajo Nemci za osiguranje volilnih
okrajev. Odločitev o volilni reformi pade v krat-
kem...

Sp. Štajerska in proračun. V svojem pro-
računu za l. 1907 je predložila vlada tudi
sledede pomembnejše svote, ki se tičejo sp. Štajer-
ske: za upeljavo plina v radgonskem glavarstvu
700 K; za most čez Dravo v Mariboru 120.000 K;
za most čez Savo in Krko pri Brežicah 20.000 K;
za regulacijo Sore od Brežic do meje 75.000 K;
za regulacijo Drave pri Zavrču 64.500 K; za
Dravo od Maribora do Središča 29.000 K; za
uradna poslopja v Ptuj 3.787 K. Nadalje za
štajerske gimnazijske stavbe 10.500 K, za realčne
stavbe 18.400 K; za obrtne šole 8000 K; za
ljudske šole 20.300 K; torej skupno za šole čez
57.000 K.

Koroška in proračun. Za Koroško so v
vladnem proračunu, kar se tiče slovenskih krajev,
sledede svote: za glavarstvo v Beljaku 7818 K;
za poslopje deželne vlade v Celovcu 4000 K;
za hudournik v Ziljski dolini 4500 K; za cesto
pri Mlinskem grabnu 30.000 K; za deželno cesto
v beljaškem okraju 44.000 K; za vodne naprave
v Ziljski dolini 9.408 K, za italjansko cesto v
Beljaku 10.500 K; za kapeljsko državno cesto
50.000 K; za regulacijo Drave 170.000 K, za
regulacije v Ziljski dolini 32.420 K. Za šolstvo
skupno 19.380 K, od tega 5000 za obrtne, vse
drugo za ljudske šole.

Italija je sicer član trozveze, ali vedno iz
novega se pojavlja mnenje, da pride prejalislej
do vojske z Italijo. Velike važnosti sicer ne pri-
pisujemo tem nazorom. Ali upoštevati se mora
dvojno. Prvič je istina, da se ponehuje pola-
goma z močnim zastraženjem ruske meje, ker
so notranji boji Rusijo tako oslabili, da ni misliti
na kakšen spor. Rayno tako je istina, da se
združuje vedno več vojaštva ob italijanski meji,
da dobi n. pr. Ljubljana korno poveljništvo itd.
Na drugi strani je izšla pred kratkim v Benet-
kah knjižica, ki joka čez dejstvo, da niso Be-
netke prav nič utrjene in zavarovane. Italijanski
general Saletta je tudi izdelal načrt, po katerem
se bode zgradilo na Beneškem več utrjenih ta-
borov, planinske prehode pa se bode zavarovalo
z minami, tudi se namerava izboljšati utrdb ob
jadranskem morju. Posebno dobri prijatelji si
torej nismo z Italijani...